

INSTYTUT JĘZYKA POLSKIEGO
PRACOWNIA ANTROPONIMICZNA
ul. Straszewskiego 27
tel. 22-26-99 w.209
31-113 KRAKÓW

Prof. dr hab. Maria Malec

Kraków 27. 02. 1998

Instytut Języka Polskiego PAN

ul. Straszewskiego 27

31-113 Kraków

Szanowny Pan

Prof. dr hab. Andrzej Ślebarski

Instytut Fizyki Uniwersytetu Śląskiego

Katowice

Szanowny Panie Profesorze,

List Pana w sprawie pochodzenia nazwiska *Ślebarski* trafił do mnie, profesor Rymut prosił mnie, abym przekazała Panu moje obserwacje. Wszystkie podane przez Pana odmianki nazwiska, a więc *Ślebarski*, *Szlebarski*, *Szlembarski* i *Slembarski* pochodzą od nazwy miejscowej *Szlembark*, która z tej racji, że jest nazwą pochodzenia niemieckiego, w różny sposób była do języka polskiego przyswajana, w różny sposób wymawiana i zapisywana.

Nazwa miejscowa nadana przez kolonistów niemieckich w dialekcie wschodnio-środkowo-niemieckim **Slēmbarg* z środkowo-wysoko-niemieckiego *Slēhenbērc* (: śwn. *slēhe* 'tarnina' i śwn. *bērc* 'góra') została zapożyczona do języka polskiego w formie *Szlembark*, gwarowe *Ślebork*, *Ślebark*.

Najstarsze zapisy historyczne nazwy miejscowej to: *Slachimberg* r. 1400, de *Slebark* 1487, *Sląbark* 1536, *Szlembark* 1890.

Nagłosowa grupa *sl* mogła być przejmowana do języka polskiego w postaci *szl* lub *śl*, por. *szlachta* // *ślachta*. Śwn. *emb* miało w polskim postaci oboczne *emb*, *eb* lub *ab* lub *eb*: *Szlembark* > *Szlębark* // *Szłabark* // *Ślebark*.

Nazwisko *Ślebarski* jest utworzone regularnie od nazwy miejscowej w postaci *Ślebark* za pomocą przyrostka *-ski*. Było pierwotnie, określeniem odmiejscowym, oznaczało mieszkańca *Szlembarku*.^(Ślebarku) Możliwe były zrazu różne postaci wymowy i pisowni, z czasem nazwisko uległo standaryzacji, gdy zostało objęte urzędowymi przepisami.

W Słowniku nazwisk współcześnie w Polsce używanych, wydanym przez K. Rymuta I-X, Kraków 1992-1994 na podstawie materiałów Rządowego Centrum Informacyjnego PESEL według stanu banku danych z końca 1990 roku występuje 8 osób o nazwisku *Ślebarski*, z czego 6 w województwie katowickim i 2 w gdańskim. Znacznie więcej nosicieli nazwiska ma odmianka *Szlembarski*, nosi ją 117 osób, najwięcej w woj. nowosądeckim - 60 osób, kieleckim -17, wałbrzyskim 15, katowickim -10 itd.

Z gwarowym wyrazem *śleboda* omawiane nazwisko nie ma związku.

Łączę wyrazy poważania

Maria Malec